

NSAM har endret allmennmedisinen

– NSAM har utgjort en særdeles viktig motkraft til den økte medikalisering vi ser i samfunnet, sa Gisle Roksund i sin tale til årsmøtet i foreningen 4.5. 2006.

– Dette kan bli den siste talen til NSAMs årsmøte. Det er litt rart. Norsk selskap for allmennmedisin ble stiftet 17.2. 1983. I dag fremmer vi forslag om å legge ned denne stolte foreningen, men for å føre arbeidet videre innfor nye og tidsriktige rammer, sa Roksund. Han fortalte om stiftelsesmøtet i lokalene til Det medisinske selskap i Oslo der tidens meningsbærende allmennleger var til stede. Initiativtaker til stiftelsesmøte og selskapets første formann var Christian F. Borchgrevink. En annen helt sentral person var selskapets neste formann, Olav Rutle.

Det var en stolt leder som viste hvordan NSAM gjennom sin 23-årige historie har formet faget allmennmedisin: Handlingsprogrammer for høyt blodtrykk, diabetes og astma hos barn og unge. Utarbeiding av 21 bøker gjennom allmennpraktikerbiblioteket og senere allmennpraktikerserien og deltakelse i ICPC klassifikasjonsarbeid og revisjoner. I den senere tid bøker om ulike deler av allmennmedisinen utenom allmennpraktikerserien, men med utgangspunkt i referansegrupper, bl.a. håndbok for pasienter, samt sykehjemsmedisin. Dessuten har de deltatt i referansegrupper og tenkedugnader.

Allmennmedisinsk Forskningsutvalg (AFU) har egentlig eksistert lengre enn NSAM, men ble lagt som et underutvalg til

selskapet da dette ble stiftet i 1983. AFU har betydd mye for allmennmedisinsk forskning. Allmennpraktikerstipend på én til tre måneder kan synes smått og lite, men det er mange. Bare fra år 2000 er det utdelt 135 allmennpraktikerstipend til praksisnær forskning.

Kvalitetsutvalg for primærmedisin (KUP), er et felles underutvalg av NSAM og Aplf. KUP har gjort en stor innsats for å gi allmennlegene verktøy til å heve og sikre kvaliteten i det daglige arbeidet.

– NSAM legges ned fordi alt har sin tid, sa Gisle Roksund. – NSAM var etter min oppfatning i ferd med å visne på rot, vi har en periode vært uten sekretær og vi har hatt en utarmende kompetansestrid med Aplfs fagutvalg med sviktende rekruttering som resultat, sa han bl.a. da han nevnte begrunnelsene for å avvikle NSAM og delta i dannelsen av en ny allmennmedisinsk faglig forening. – Den nye fagmedisinske foreningen blir noe mer enn fagutvalget og NSAM. Kanskje en ny generalplan for allmennmedisin kan være en oppgave for den nye foreningen, mente han.

Roksund ba generalforsamlingen å oppløse NSAM. Samtidig ba han om at selskapets midler tilfaller den nye foreningen. I den etterfølgende vedtektsdebatten, tok bl.a. Steinar Westin ordet. Han ba om at man dyrker uenigheten, men har dyp respekt for hverandres standpunkter. Trond Egil Hansen la vekt på at den nye strukturen legger til rette for at eventuell uenighet skal være en konklusjon og ikke en hypotese når de to foreningene skal ha en dialog om struktur i fremtiden. Kirsti Malterud mente at mye ligger godt til rette for at den nye

Christian Borchgrevink ble valgt til NSAMs første leder i 1983. Foto Ellen Juul Andersen

fagmedisinske foreningen får gode vilkår. En annen viktig forutsetning er at dette er den rette tid; nemlig at mulighetene for forskningsenheter er til stede. – Jeg tror det er riktig å gjøre dette nå, men samtidig vil noen føle en uro, fordi det var et spesielt miljø i det gamle NSAM, sa Elisabeth Swensen. Hun håpet medlemmer som har vært glade i den faglige festen, vil ta med denne holdningen inn i den nye foreningen. Anna Stavdal ba om skriftlig avstemming og sa at hun selv ville stemme blankt.

Det nye styret i Norsk forening for allmennmedisin består av Gisle Roksund (Skien), leder, Trond Egil Hansen (Bergen), nestleder, Trine Bjørner (Oslo), Helen Brandstorp (Finnmark), Marit Hermansen (Hedmark), Karsten Kehlet (Troms) og Ståle Onsgard Sagabråten (Buskerud).

Ellen Juul Andersen

ellen.juul.andersen@legeforeningen.no
Avdeling for informasjon og helsepolitikk

Allmennlegeforeningen og Norsk forening for allmennmedisin

Førstnevnte er yrkesforeningen og sistnevnte er den fagmedisinske foreningen for allmennleger.

Jørn T. Kippersund fremla begrunnelsen for de nye navnene på vegne en navnekomité som i tillegg hadde bestått av Ståle Onsgård Sagabråten (Aplf), Maria Hellevik og Pernille Bruusgaard, begge NSAM. Han pekte på at navnene er i takt med vår tids språkdrakt, og at de er enkle, samtidig som de formidler hva slags organisasjoner det er snakk om.

I den påfølgende debatten gav flere uttrykk for at de oppfattet navnene som litt vel like. Ved avstemmingen ble Allmennlegeforeningen vedtatt med overveldende flertall.

Dagen etter ble navnet Norsk forening for allmennmedisin også vedtatt med stort flertall, etter en avstemming hvor det framkom seks ulike navnealternativ.

Revidert budsjett 2006: Forskning i allmennmedisin

Allmennlegene ble bønnhørt da Regjeringen i revidert nasjonalbudsjett foreslår å avsette tre millioner kroner til å planlegge og å prosjektere egne enheter for forskning i allmennmedisin knyttet til universitetene.

– Regjeringen viser en vilje til å satse på forskning innen primærhelsetjenesten som er historisk, uttaler helse- og omsorgsminister Sylvia Brustad. – Dette er veldig gledelig og vi imøteser samarbeidet med myndighetene om dette. Vi vil satse for å få dette til, er responsen fra leder i Allmennlegeforeningen Jan Emil Kristoffersen og Gisle Roksund, leder i Norsk forening for allmennmedisin.